

Det Nationale Forskningscenter
for Arbejdsmiljø

Psykosocialt arbejdsmiljø og psykisk helbred

Ida E. H. Madsen, phd, seniorforsker

Stressbehandlingskonferencen, d. 18. januar, 2018

Indhold

- Oversigt over psykosocialt arbejdsmiljø og depression
- Komplekse sammenhænge – feedback mekanismer
- Eksempler på studier uden selv-rapporteret eksponeringsmåling
- Opsummering og konklusion
- Spørgsmål og kommentarer

Arbejdsmiljø faktor	Antal studier	Antal deltagere	Evidens (GRADE)*
Kontrol (indflydelse og udviklingsmuligheder)	19	158,251	Moderat (3)
Høje krav	10	53,985	Lav (2)
Job strain (høje krav og lav kontrol)	14	197,682	Moderat (3)
"Passivt" arbejde (lave krav og lav kontrol)	2	11,419	Lav (2)
Højt arbejdspress	5	34,554	Lav (2)
Ubalance mellem indsats og belønning	3	27,136	Lav (2)
Lav social støtte	17	82,772	Lav (2)
Dårligt socialt klima	2	9,242	Lav (2)
Lav social kapital	2	59,340	Lav (2)
Lav retfærdighed	5	33,589	Lav (2)
Konflikter	2	13,732	Lav (2)
Mobning	3	15,173	Moderat (3)
Ringe udviklingsmuligheder	4	15,173	Lav (2)
Job usikkerhed	7	24,833	Lav (2)
Lange arbejdstider	6	13,107	Lav (2)

* Moderat evidens (3): observationelle studier viser konsistent sammenhæng, eller stærk sammenhæng (mobning). Lav evidens (2): observationelle studier viser sammenhæng.

Komplekse sammenhænge – feedback mekanismer

Psychological Medicine, Page 1 of 15. © Cambridge University Press 2017
doi:10.1017/S003329171600355X

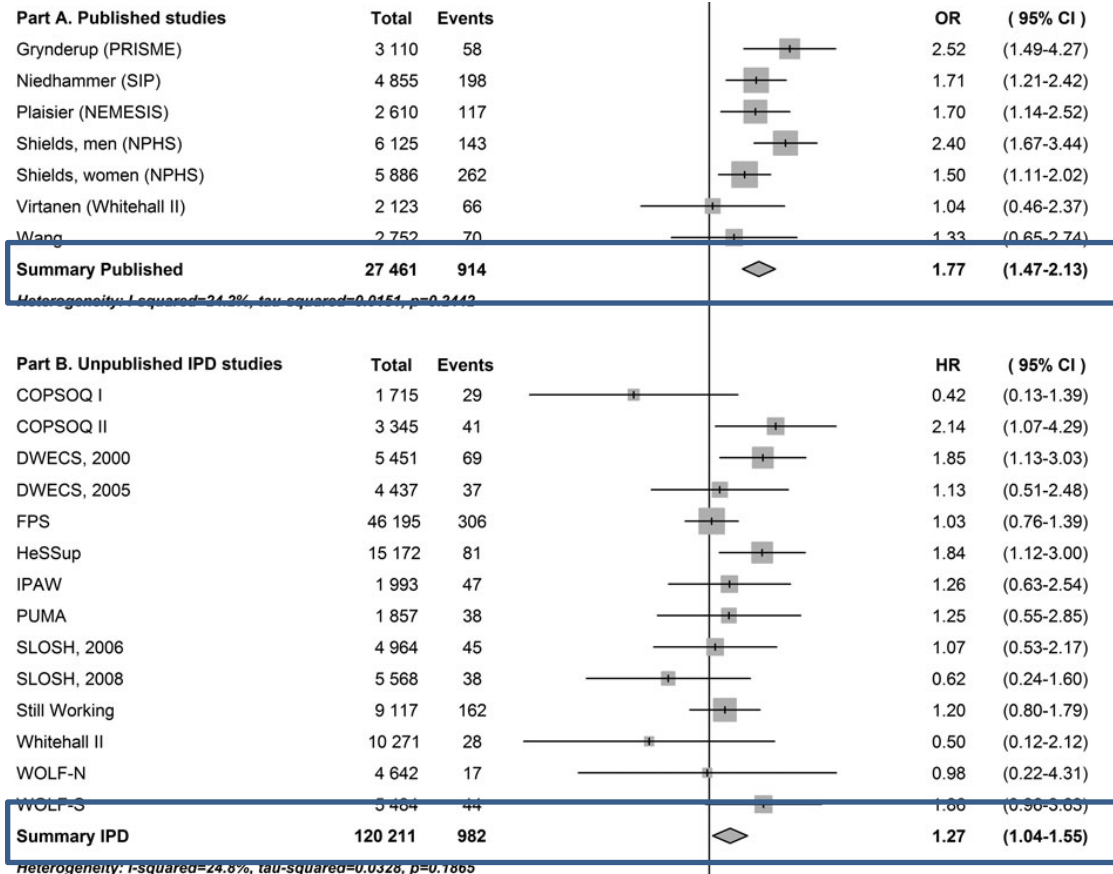
REVIEW ARTICLE

Job strain as a risk factor for clinical depression: systematic review and meta-analysis with additional individual participant data

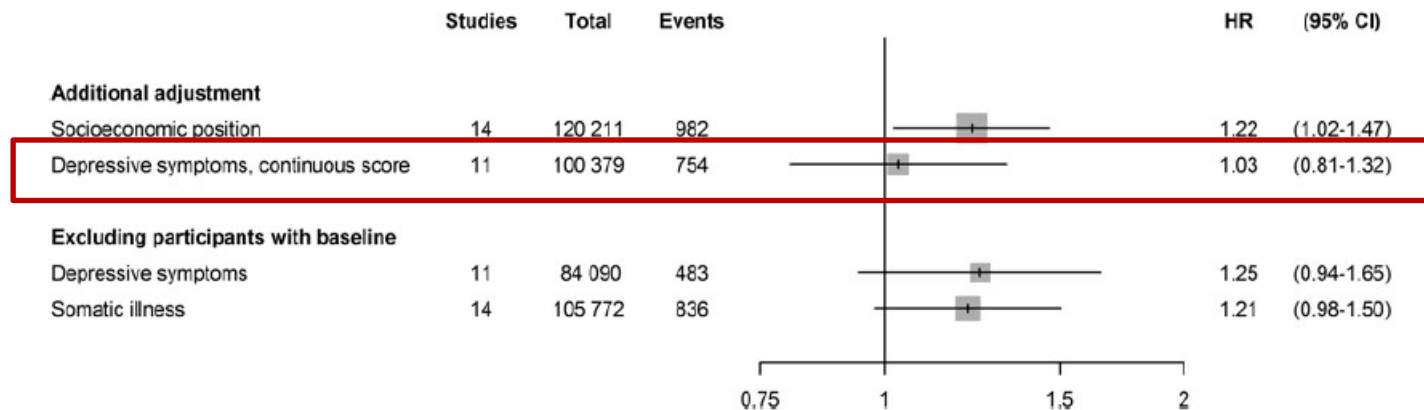
I. E. H. Madsen^{1*}, S. T. Nyberg², L. L. Magnusson Hanson³, J. E. Ferrie^{4,5}, K. Ahola², L. Alfredsson^{6,7}, G. D. Batty^{4,8,9}, J. B. Bjorner¹, M. Borritz¹⁰, H. Burr¹¹, J.-F. Chastang^{12,13}, R. de Graaf¹⁴, N. Dragano¹⁵, M. Hamer^{4,16}, M. Jokela¹⁷, A. Knutsson¹⁸, M. Koskenvuo¹⁹, A. Koskinen², C. Leineweber³, I. Niedhammer^{12,13}, M. L. Nielsen²⁰, M. Nordin^{3,21}, T. Oksanen², J. H. Pejtersen²², J. Pentti², I. Plaisier²³, P. Salo^{2,24}, A. Singh-Manoux^{4,25}, S. Suominen^{26,27,28}, M. ten Have¹⁴, T. Theorell³, S. Toppinen-Tanner², J. Vahtera^{2,28,29}, A. Väänänen², P. J. M. Westerholm³⁰, H. Westerlund³, E. I. Fransson^{3,6,31}, K. Heikkilä^{2,32,33}, M. Virtanen², R. Rugulies^{1,34}† and M. Kivimäki^{2,4,35}† for the IPD-Work Consortium

¹National Research Centre for the Working Environment, DK-2100 Copenhagen Ø, Denmark; ²Finnish Institute of Occupational Health, FI-00250 Helsinki, Finland; ³Stress Research Institute, Stockholm University, SE-106 91 Stockholm, Sweden; ⁴Department of Epidemiology and Public Health, University College London, London WC1E 6BT, UK; ⁵School of Community and Social Medicine, University of Bristol, Bristol BS8 2PS, UK; ⁶Institute of Environmental Medicine, Karolinska Institutet, SE-171 77 Stockholm, Sweden; ⁷Centre for Occupational and Environmental Medicine,

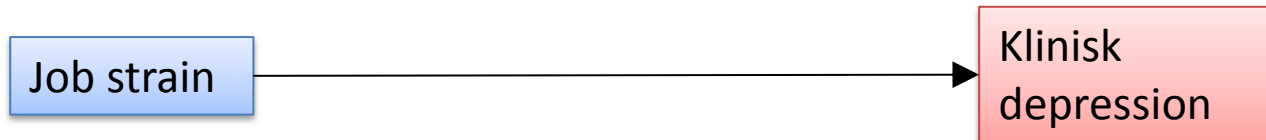
Job strain og klinisk depression

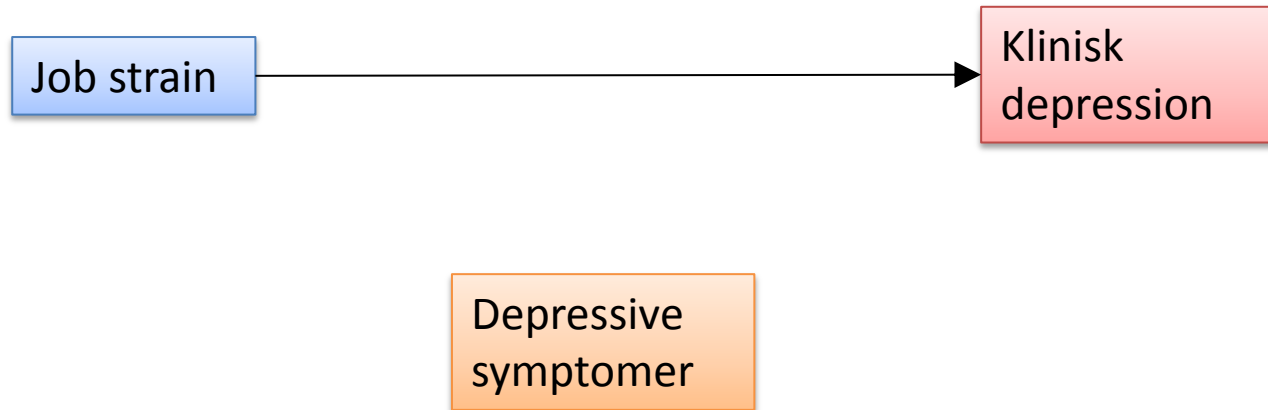
Job strain og klinisk depression

Job strain og klinisk depression

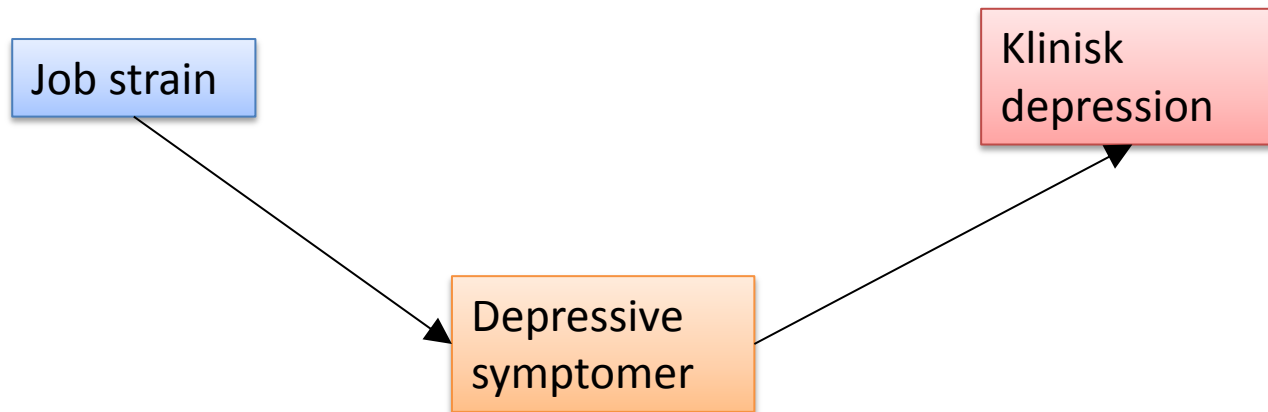

Job strain og klinisk depression

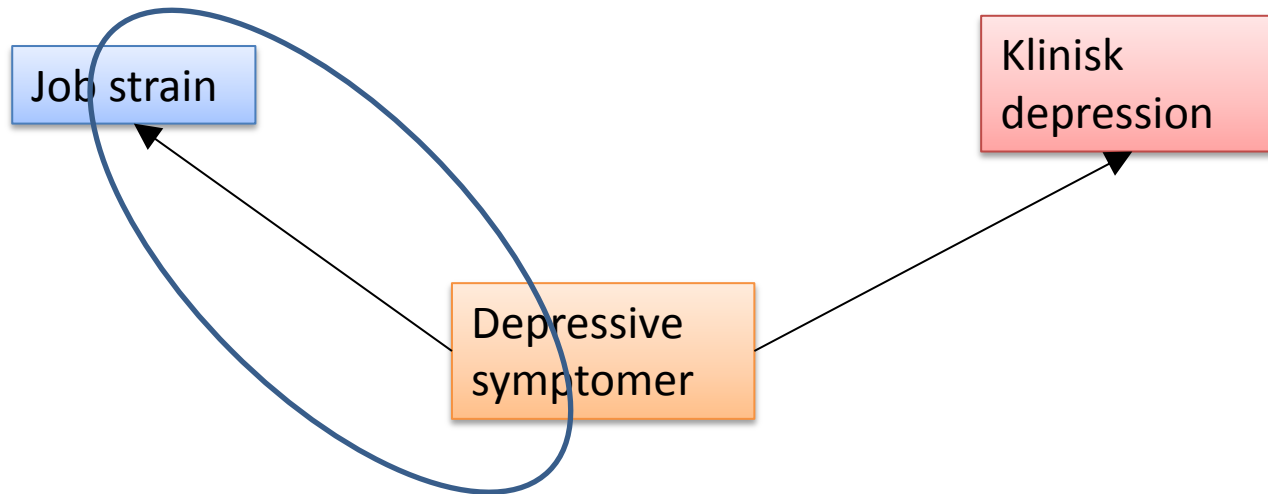

Job strain og klinisk depression

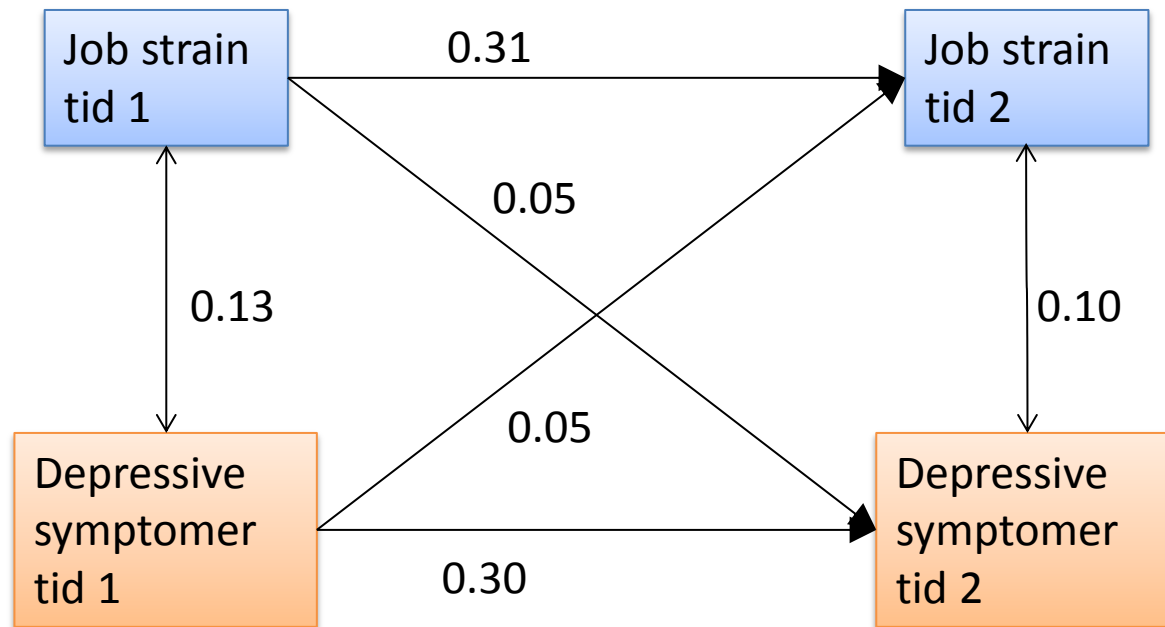
Arbejdsmiljøet forårsager depressive symptomer, som leder til klinisk depression

Job strain og klinisk depression

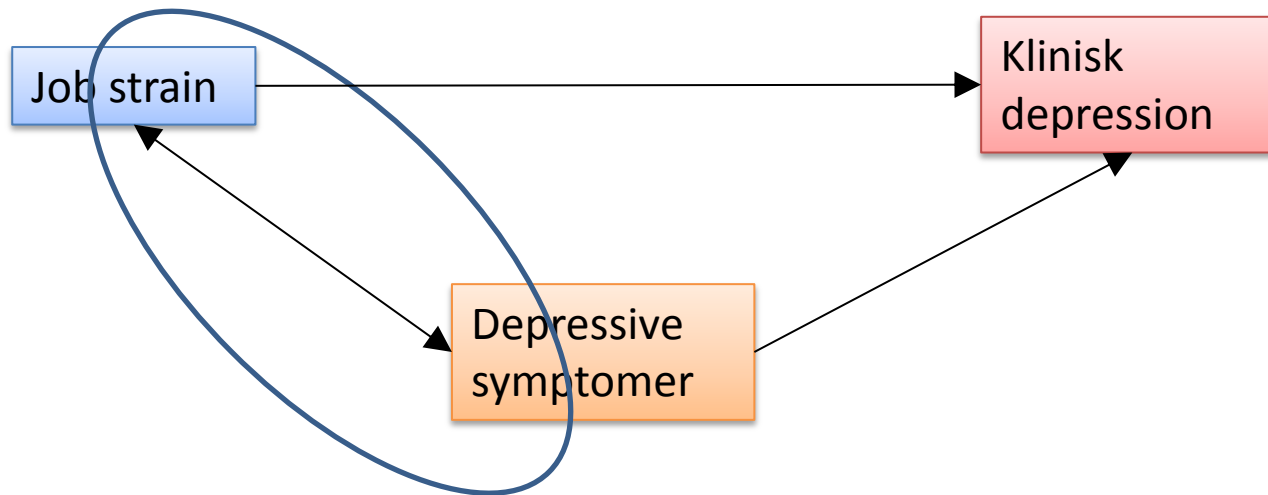

Depressive symptomer fører til oplevelsen af arbejdsmiljøet og udviklingen af klinisk depression

Komplekse sammenhænge – feedback mekanismer

Job strain og klinisk depression

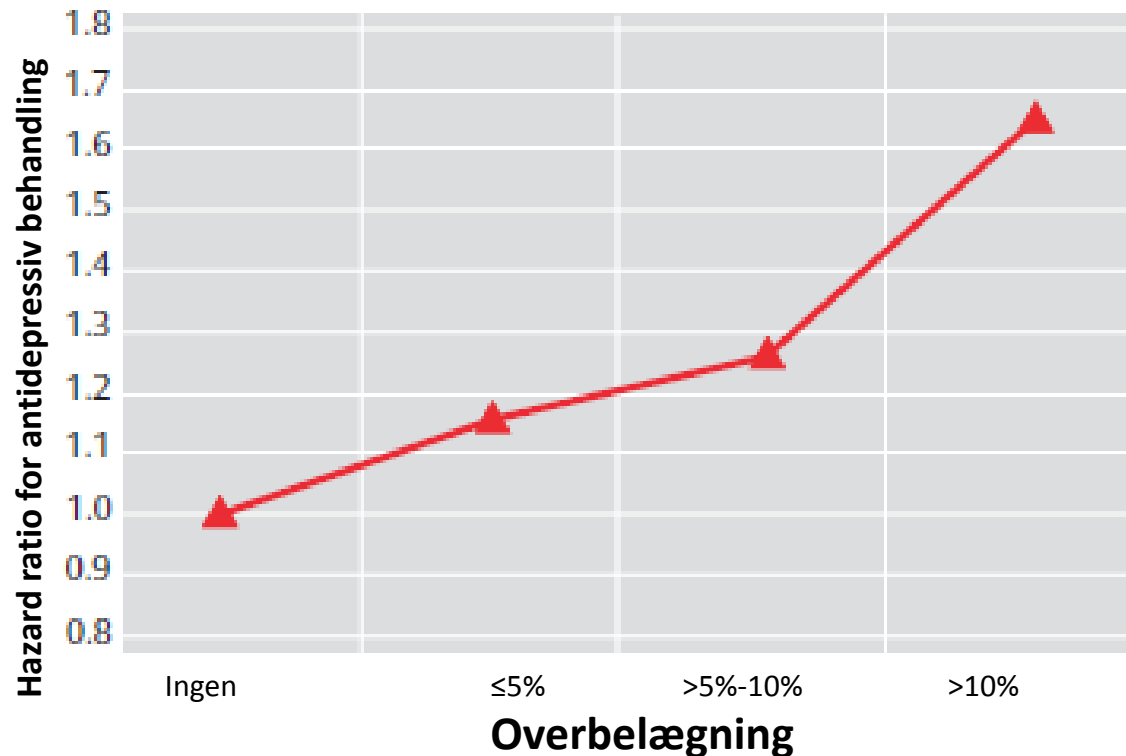
Arbejdsmiljøet forårsager depressive symptomer, som leder til klinisk depression + Depressive symptomer fører til oplevelsen af arbejdsmiljøet og udviklingen af klinisk depression

Eksempler på studier uden selv-rapporteret eksponeringsmåling

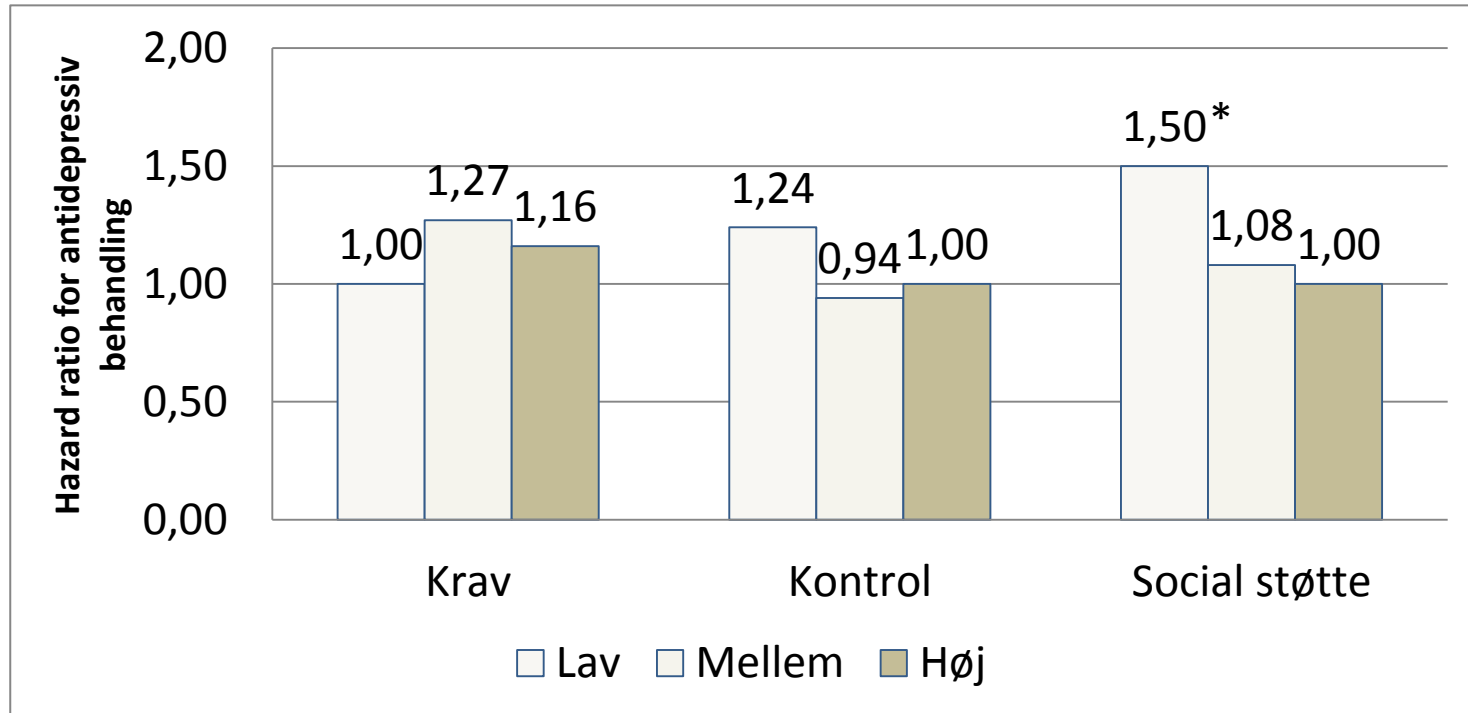
1) "Objektiv" indikator – fx administrative data

2a, 2b) Aggregerede målinger – gennemsnit i grupper

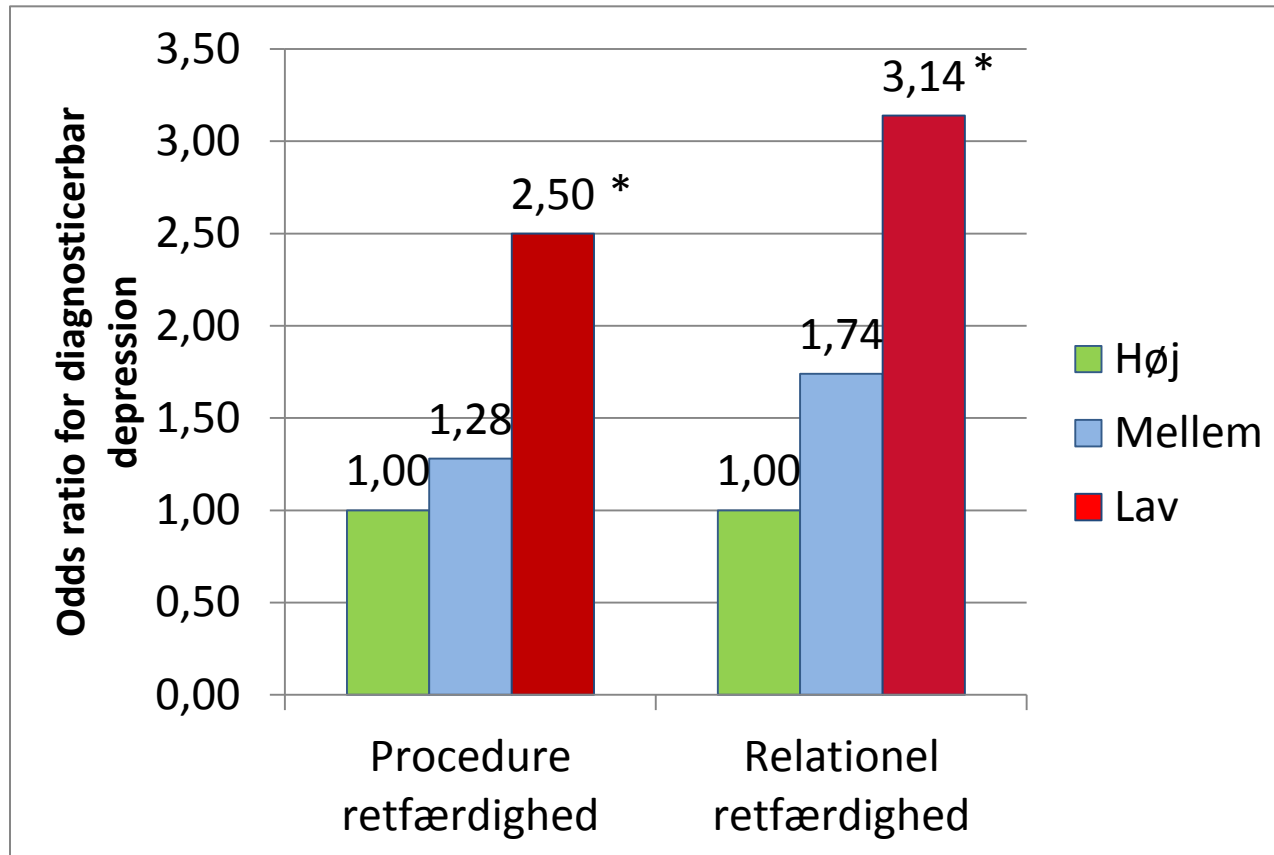
”Objektiv” indikator– krav i arbejdet

Aggregerede målinger – krav, kontrol og social støtte

Aggregerede målinger - retfærdighed

Opsummering og konklusion

- Medarbejdere der rapporterer et mere belastet psykosocialt arbejdsmiljø har forøget risiko for depression
- Bedst evidens for: Job strain (høje krav + lave kontrol), lav kontrol, mobning (GRADE 3)
- Studier som måler arbejdsmiljøet ved andet end spørgeskema mindre entydige
- Vi ser ret klare sammenhænge, særligt med selvrapporterede data om arbejdsmiljø, men kan ikke sige med sikkerhed at man kan formindske risikoen for depression ved at ændre på arbejdsmiljøet